

da popisati, to pa pojasnjuje dejstvo, da se taki kraji tujcem ne prikupijo, in da se tujci taci krajev izogibajo. Med tem, ko je drugod, pred vsem v Švici, na Tirolskem, na Štajerskem itd., v vsaki najrevnejši vasici pri vsaki hiši lep vrt, ga pri nas na Dolenjskem še v velikih vaseh ni dobiti. V tem oziru bi pač bilo želeli, da se kaj izdatnejšega stori v povzdigo vrtnarstva v kranjski deželi, sosebno še na Dolenjskem.

Poučni in zabavni del.

Ne o pravem času.

Maloruski spisal O. Storoženko, poslovenil M. Hostnik.

Čisto majhen pobič sem bil še, ko so me gospoda vzeli k sebi. Dokler nisem mogel še delati, živel sem prav veselo; kolikrat mi je gospa dajala kaj boljšega! Z mladim gospodičem pa sva si cel dan igrala: po kozolcih sva razdirala vrabčja gnezda, ali pa sva metala žogo; jaz bežim, gospodič pa luča žogo za menoj; včasih mi je tako posvetil, da sem kar poskočil. Ali pa konjičke sva igrala. Gospodič — Bog mu daj dobro — me je zelo ljubil.

Ko sva bila vže večja, dali so gospodiča v mesto učiti se; jaz pa naj bi se v mizarstvu uril. Učil sem se tudi za tkalca, pa tudi za statvami nisem dolgo sedel; tako so mi nagajale tiste nitke; komaj se je dotakneš, pa se utrga, zlodejeva žima. Le takrat sem se nekoliko odpočil, kadar sem konje čistil. Nihče že ni vedel, kam naj me pahnejo. Pa so konjarji začeli prositi, naj me oddado v konjski hlev.

Tako me neki dan gospod vpraša:

— Danilo, ali bi imel veselje konje čistiti?

— Kako bi ga ne imel! — pravim. — Konje vsakdo rad čisti.

— Ni res, — pravi gospod, — jaz jih uže ne čistim rad.

Morda je gospod to nalašč rekel; ali kar se tiče mene, jaz bi cele dni čistil konje. Nikogar nisem puščal čistiti, pa so bili konji taki, da bi se človek lahko pogledal vanje. Konjarji — daj jim Bog zdravje! — se pa zato nikoli niso jezili na me. Potlej so si pa še izmislili, da bi bil jaz gotovo dober kočijaž. Pa sem enkrat peljal gospo v cerkev; ona mi pravi: na levo drži! — jaz potegnem na desno, kočija se prebrne in gospa se je precej potolkla. Tak od tistega časa sem samo čistil konje, dokler se ni gospodič vrnil iz mestne šole.

Kmalu ga je bilo treba peljati v Kijev v še bolj imenitno šolo.

Pa pride gospod k meni in pravi:

— Danilo! ali se češ peljati v Kijev?

— Kaj bi se ne hotel! — pravim.

Moja teta Gorpina je hodila v Kijev. Ko začne praviti v tistih cerkvah z zlatimi strehami, o svetih

jamah pod zemljo,*) o Dnepru, ki se tako daleč razliva, da bi človek dejal, da je morje; ko začne praviti vse to teti Gorpini, pravim, tak zdi se mi, da bi celo konje pustil, pa bi jo potegnil v tisti Kijev.

Naredili so mi novo suknjo, dali nove črevlje in kapo, pa so mi rekli, naj se le pripravim. Pokazali so mi voz in dvoje konj. Čisto sem bil gotov, pa sem le mislil: dobro če najdem tisti Kijev. Saj vse svoje žive dni nisem bil daljše Savinec.

Ko sva bila z gospodičem že čisto gotova, tak toliko, da me niso pustili doma. Pride namreč k gospodu valpet Spiridon Frolovič, pa mu pravi:

— Menda vender ne pošljete Danila z gospodičem v Kijev?

— Danilo, pravi gospod, zakaj pa ne?

— Njega! — čudi se valpet. — Še prebrne vam gospodiča kje, še konje mu pokradejo; pa kaj konje! Bodete že videli: brez kape ostane, še v policiji ga bodo klestili . . . Kaj ne veste, — pravi — kak tepec tepčasti je on.

Jaz poslušam molče.

— Danilo, ali si res tak tepec, kakor Spiridon Frolovič govori? — vpraša me gospod.

— Lahko je, — pravim — kako ne bom tepec, ko je Spiridon Frolovič vso pamet sebi vzeli.

— Menda ga vender zlodej ne pobere, — pravi gospod, — naj si pogleda nekoliko svet, morda bo pametnejši.

Nu, ali nisi ti vražji sin, predrti valpet ti! Kak hudir ga je dregal, da je vse to bleknil? Ko bi molčal ta suhopeti taterman, pa bi čisto nič ne bilo. Daj Bog, da bi njemu kdo naglo smrt tako-le naprovoščil, kakor je on meni vso to nesrečo, o kateri vam mislim zdaj le pripovedovati:

Nu, le dobro poslušajte! Komaj sva se odpeljala z gospodičem za kako poldrugo uro od Savinec, pa sta konja — Bog si ga vedi, zakaj? — krenila s ceste, bi naju Bog ve kam zapeljala. Morda je gospodič spal, tega ne vem; ampak jaz stokrat prisežem, če je treba, še zamižal nisem. Sedim, sedim, pa premišlujem; kake so neki v Kijevu tiste zlate cerkve, pa tiste svete jame pod zemljo; pa kakor bi trenil: Štrbunk pa sva bila v jarku. Nu, postavila sva voziček na kolesa. Gospodič se je razjezil, „na cesto pelji!“ pravi. Gledam, gledam, nikjer ni ceste, povsod gola ravnina in jarki. Dolgo, dolgo sva se tako vozila, še enkrat sva se prebrnila, na zadnje pa sva se vender izkobacala na cesto, pa se pripeljala v velikansko vas.

Komaj sem odpregel konje, pa mi pravi gospodič:

— Pojdi na trg, kupi k čaju prest; samo pazi, da se ne zgubiš; le glej, pravi, najina krčma ima nova vrata pod strešico.

— Vidim, — pravim, pa grem.

Eh, kakšen trg je v tej vasi! Vse naše Savince vkup so manjše, ko ta trg. Vse je mrgolelo ljudij: česa

*) Znane kijevske katakombe.

tam vender ni bilo! Živina, berači, kacap*) z bogovi. Kupil sem rešto prest, zataknil za pas, pa sem šel domov. Pa kar naenkrat — vidim — peljejo medvede; ljudij je okolo njih vse živo; zijale pasejo. Zakaj bi še jaz ne pogledal! Gledam, gledam, pa pozabim, kje je najina krčma. Začnem ugibati; zdelo se mi je, da je naša ulica na desni strani; letim, kar mi jezik ni visel izpod nosa, sopiham, kar vidim, da sem prišel vun z vasi. Vrnem se nazaj, grem po drugi ulici; mislim, zdaj bom doma; pa sem bil spet na trgu. Aha, mislil sem si: zato je ljudij toliko na trgu, ko vsakdo, naj gre kamor če, pride spet nazaj na trg. Grem, vso vas obletim, jedna hiša je ravno taka, kakor tista krčma, tudi vrata so nova in pod strešico, samo da poleg vrat voziček stoji, poleg naših vrat pa tistega hudimanovega voza ni bilo. Tako me je neka skrivna moč skoraj do večera vodila za nos; ali sem na konci vasi, na pašniku, ali pa spet na trgu. Kar srečam svojega gospodiča.

— Kaj pa tavaš tu? vpraša me. — Jaz sem že mislil, da te je vrag pobral.

— Pa bi me bil res pobral, ko bi me vi rešili, — pravim. — Nekaka skrivna moč me je vodila.

— Kaka skrivna moč neki? pravi gospodič, — tvoja neumnost te je vodila. Pa še kakšen hodiš po vasi; kje pa je tvoja kapa?

— Kako, kje? — pravim, — na glavi!

— Le potipaj, — pravi gospodič.

Potipljem — oh ti zlodej ti! samo golo čopo sem obtipal. Kaj neki to pomenja? mislim si.

— Ali si kupil prest? — vpraša gospodič.

— Kupil, — pravim.

— Kje so pa? — vpraša on.

— Tu-le, — pravim jaz.

Potipljem, pa od pasa binglja prazen motvoz. Menda, ko sem zijal na medvede, so mi zlodejeva cigareta — vse je mrgolelo tega kleka na trgu — izmuznili kapo in presto. Da bi se jim na onem svetu spernilo, kadar bodo hoteli kihnuti!

Nu, prišla sva z gospodičem do najine krčme; pa vidim, da je to ravno tista hiša, kjer je voz poleg vrat stal. Zlodej vedi, kdo ga je tja postavil! Da bi škratova mati sama tistega na glavo postavila!

Kupil mi je gospodič novo kapo; pa ne vem, na kakšno glavo so pač merili tisto kloferno; velikanska, velikanska! ne le orehe, repo bi človek vanjo pobiral; komaj kihnem, pa mi tista reč šine doli do smrčka; oh, koliko trpljenja mi je bilo z njo!

Ampak vsaj to je bilo dobro, da so se konji odpotili, ko je mene tista skrivna moč vodila s trga za vas, iz za vasi pa spet na trg. Zapregel sem jih, pa sva se peljala dalje, zdaj že po veliki cesti. Ta velika cesta je bila po obeh straneh obkopana, menda že zato, da bi

človek lažje cesto našel, ko bi ga konji prebrnili v jamo. Pameten je bil tisti človek, ki je to iztuhtal. Še enkrat sva nočevala, potlej sva se pa peljala že po kamnati cesti. Kako se jim je vender ljubilo, da so naredili to grdobno; toliko kamenja je bilo nasuto na njej, drobne, kakor bi bil kdo graha na njo nasejal.

Solnce je že precej visoko stalo, ko sva se pripeljala v predmestje na tej strani Dnepra; ravno proti Kijevu. Oh, za presvetih pet ran božjih! človek ne ve, kaj naj bi gledal; ali Dneper, ali Kijev. Po vsi gori — pa gora ni Bog ve kaka — je cerkvij, kakor dobrcev na licu. In pa zvonik gori do neba. Kdo ga je zidal tako visokega, bi vam rad povedal, ko bi vam vedel.

To je bilo ravno o povodnji. Dneper se je razlil na kake dve uri na okolo. Če je morje tako, je pa res veliko. Pravijo, da je morje zato tako veliko, ker živine nikoli tam ne napajajo.

Pa nisva dolgo čakala, zapeljali so voz s konji vred na brod, pa smo odrinili. Precej dolgo so vlekli brod po bregu, pa so menda uganili, da tako Dnepra ne preplavajo; zgrabili so vesla, in kakor bi trenil, smo bili na onem bregu.

Pa kakšen klanec je v Kijevu! Ko bi vi vedeli! Konji so bili taki, kakor bi jih bil kdo v čapo sè smetano obmaknil. Ko smo se potlej na raven spustili, so si nekoliko odpočili. Še hitreje so začeli iti.

Ko sva se pripeljala na most, nad katerim je napušč, zavpije birič:

— Ej, hohol, počasi vozi!

— Pa vi recite konjem, gospod birič, — pravim, — morda bosta konja vas slušala. Vidite, da nista zabrdana.

Ta me loputi po hrbtancu tista biriška kompet.

— Zabrzdaj, butica, — pravi, — drži vajete.

Tu se mi je pa tista predrta kapa spernila na oči; vse jedno mi je bilo, kakor bi bil glavo v škorenj vteknil; birič mi pa bunke šteje na hrbtu. Nu, hvala Bogu, gospodič me je spet rešil.

Toliko, da sva se izkobacala izpod napušča, pa pomaknem kapo gori. Ko vzdignem oči, jemenasta! kar tresti sem se začel; v očeh mi je zalesketal pečerski samostan, ves v zlatu. Zdelo se mi je, da sem v nebeško kraljestvo pogledal.

Tam blizu sva si tudi stanovanje najela.

Na drugi dan — ravno sv. Miklavža dan je bil — sva šla z gospodičem v samostan. Ko bi vi vedeli, koliko je tam hudičev! Kamor pogledaš, povsod so naslikani na stenah; bržkone jih še v peklu toliko ni. Pa reže na svetnike; oni jim pa fige kažejo.

Ko je začelo vkup zvoniti (oh, pa kakor buče tisti zvonovi! človek bi mislil, da sam buči z njimi), zbirali so se ljudje v cerkev. Pa zagledam, da gredo mej njimi gospodje z grozdom na prsih, na ramah so imeli pa zlate solnčnike.*)

*) Malorusi imenujejo Velikoruse »kacapi«, t. j. kak capi (kozli), ker nosijo brado; Velikorusi Maloruse zovejo »hohli«, t. j. čope, ker si pučajo na temeni daljše lase. — »Z bogovi«, t. j. s sv. podobami.

*) Ruski žandarmi imajo sinjo obleko, na prsih »achselbande« (grozdje), na ramah — epolette.

— Kdo so, pa ti-le? — vprašam gospodiča.

— Generali, — pravi on.

— Kaj pa je to generali? — vprašam ga.

— Ta najvišji, — pravi on.

Prvič v življenju sem videl generale, pa daj Bog, da bi jih nikoli več. Lep spomin so mi pustili; še zdaj se mi o njih sanja. Precej dolgo sva stala pod zvonikom, gospodič je le bclj na gospodske punice škilil, mene pa je tako vleklo v cerkev! Na zadnje sva se tudi midva vrnila v cerkev! Na altarju svetniki, na stenah svetniki, od spodaj do vrha, na stropu svetniki. Grem, pa iščem, kje so tiste svete jame pod zemljo; še videl nisem, kdaj sem do altarja prišel. Komaj sem vzdignil roko, da bi se prekrižal, pa jo je po poti nekdo prestregel; ozrem se; general, ves v sinjem, na ramah pa bele solnčnice; drugi, ravno tak general, me je vzel drugo roko, pa sta me peljala vun iz cerkve.

— Če me že hočeta peljati za roke, — pravim, — bodita tako dobra, gospoda generala, peljita me tja, kjer je moj gospodič. Saj sem v cerkev z njim prišel.

— Kdo pa je tvoj gospodič? — vprašata me.

— Jakob Aleksandrovič, — pravim.

Komaj sem jima vse to razložil, pa smo bili že pod zvonikom. Kar me ogreje po komatu. Res se čudim, kako da se glava ni odtrgala od vratu, cela truma generalov mi je zaplesala pred očmi, tako me je loputil. Začnem bežati, kolikor je ena precejšnja brazda dolga, pa obstojim. Stojim, pa premišlujem; kaj bi neki odgovoril general, ko bi ga vprašal, zakaj mi je tako posvetil? Res ne vem, kaj bi on uganil.

Služba božja je bila pri kraju. Ljudje so začeli iti iz cerkve. Vsakega sem vprašal:

— Morda ste videli mojega gospodiča.

Vsak molči, kakor da bi ga ne bil nihče nič vprašal; ali so tako trapasti, si mislim, ali pa imajo v ustih trsko namesto jezika.

Naenkrat slišim, da me nekdo kliče: Danilo! Danilo! — Ozrem se: gospodič.

— Zakaj te pa v cerkvi ni bilo? — vpraša.

— Zakaj me ni bilo? — pravim. Dva sinja generala sta me prijela za roke, pa vlekla vun. Eden me je tako treščil po glavi, da mi še zdaj v ušesih čmrlji brenče, — pravim.

— Ti bi še na altar zlezel! — pravi.

— Ko sem tistih svetih jam iskal, — odgovorim.

— Svete jame niso v cerkvi, ampak pod zemljo, — reče gospodič, — jutri pojdeva. Samo ne zaostani, če se tam ne izgubiš, ne najdeš vun. (Konec prih.)

Novice.

— Osebne vesti. Okrajni šolski nadzornik v Kranju gosp. Andrej Žumer je dobil naslov ravnatelja. — Občinski svet ljubljanski je imenoval magistratnega koncipista gospoda Albina Semen a mestnim komisarjem.

— Solska vest. Na ljudski šoli v Zagorju ob Savi je začasno nastavljena učiteljica gđ. Ivana Škrjanc.

— V okrajne šolske svete na Kranjskem so od strani deželnega odbora imenovani naslednji gospodje: 1. Za Črnomelj: Leopold Gangl iz Metlike, Ivan Puhek, župan v Črnomlju. 2. Za Kamnik: Luka Mlakar, župan v Lukovici; sodnik U. pl. Garzarolli v Kamniku. 3. Za Kočevje: J. Schadinger in sodnik Fr. Višnikar iz Ribnice. 4. Za Kranj: C. Pirc in J. Urbančič. 5. Za Krško: dr. Mencinger iz Krškega in J. Globočnik iz Dobrave. 6. Za Litijo: notar Luka Svetec iz Litije in Janez Škrbinec, nadučitelj v Višnjigori. 7. Za ljubljansko okolico: Gabrijel Jelovšek z Vrhlike in Fran Košak z Grosupljega. 8. Za Logatec: Alojzij Pogačnik, župan v Cirknici in F. Sicherl v Spodnjem Logatcu. 9. Za Novo mesto: Fran Majzelj iz Bele cerkve in ravnatelj dr. Fr. Detela iz Novega mesta. 10. Za Postojino: Josip Dekleva, župan v Postojni in Jos. Maier iz Loža. 11. Za Radovljico: J. Peternel, župan na Bledu in Oton Homan, trgovec v Radovljici.

— Sankcioniran zakon. Cesar je potrdil v deželnem zboru kranjskem sprejeti zakon glede opustitve jednega dela iz Krškega v Koritnico tekoče okrajne ceste.

— Primarij gosp. dr. Šlajmer je v soboto pred bolnico padel in se na desni roki močno poškodoval, vsled česar ne more ordinirati.

— Kje je Veselova drama? Umrlega trnovskega dekana Ivana Vesela literarna zapuščina je precej bogata. Našlo se je več še nenatisnjenih, izvirnih in prevedenih pesmij in drugih spisov ter mnogo interesantnih pisem še živčih ali umrlih slovenskih književnikov, katera pisma pa vsaj sedaj večinoma še niso primerna za javnost. Iz teh pisem in iz drugih podatkov je posneti, da je bil Vesel spisal tudi izvirno dramo naslovljeno „Droha“, toda rokopisa ni nikjer dobiti. Ker je imel Vesel vse spise v najvzornejšem redu, je naravnost nemogoče, da bi se bil rokopis pri njem izgubil. Mogoče je le, da se nahaja pri kakem prijatelju pokojnikovem, kateremu je bil poslan v pregled, ali pa da je bil iz zapuščine ukraden.

— Občni zbor društva »Pravnik« se je izvršil minolo soboto pod vodstvom društvenega načelnika gosp. drž. poslanca, svet dr. Ferjančiča, ki je podal v svojem nagovoru celotno sliko o stanju društva v ravno završenem 12. letu njegovega obstoja. Spominjal se je pri tem nedavno zamrlega odvetnika gosp. dr. Alf. Moscheta ustanovnika in izdajatelja „Slov. Pravnika“ v istega prvih 4. letnikih. Ranjki je izzval s svojim listom ustanovitev društva „Pravnik“, ki je nadaljevalo izdajanje lista. Zborovalci so se v znak žalovanja za zamrlim ustanovnikom dvignili raz sedeže. Društveni tajnik gosp. dr. Foerster je poročal o društvenem delovanju. Označil je kot smoter, kateremu je posvečena vsa odborova skrb, izdajanje društvenega glasila „Slov. Pravnik“, ki šteje že sedaj 16 letnikov. Glasno pohvalo je izrekel uredniku društvenega glasila, gosp. dr. Majaronu, ki vodi vzornim načinom društveni list v tiru znamenitega, vsikdar zanimivega, znanstveno se odlikujočega strokovnega lista. Blagajnik gosp. dr. Pirc je poročal o dohodkih, ki znašajo zadnje leto 2852 K 47 h in o izdatkih v znesku 2470 K. Izvolil si je na to občni zbor v društveni odbor kot načelnika gosp. svetnika dr. Ferjančiča, kot odborniki so pa bili izvoljeni gg. sodni pristav dr. Foerster, sodni tajnik Kavčnik, odvetnik dr. Majaron, sodni pristav Milčinski, odvetnik dr. Pirc, odvetniški kandidat dr. Švigelj, dež. sod. svetnik Wenger. Vnanjimi odborniki so izvoljeni gg. ministerialni tajnik dr. Babnik na Dunaju, odvetnik dr. Hrašovec v Celju in odvetniški kandidat dr. Zuccon v Pulji. Računska preglednika sta gosp. notar Gogola in gosp. odvetnik dr. Munda.

da se mu slednjič olurani njegov dobri glas, kar se doseže samo če se bo naravna kapljica prodajala, snuje se v Novem mestu „vinarska zadruga“, ki ima jedino in izključno le ta namen.

Zaradi tega pozdravljamo to občekoristno misel kar najpristrčnejše in jej želimo najlepših uspehov. Potreba ustanovitve vinarske zadruge na taki podlagi je nujna, prava in bode za Dolenjsko največjega pomena.

Poučni in zabavni del.

Ne o pravem času.

Maloruski spisal O. Storoženko, poslovenil M. Hostnik.

(Konec)

— Tako je tudi tetka Gorpina rekla, — pravim.

Nu, tak na drugi dan sva šla v tiste svete jame. Šla sva ob steni, kjer so hudiči naslikani, pa sva se začela spuščati po stopnjicah. Ljudij je bilo strašansko veliko; če bo na sodni dan taka gneča, tak ne vem, kako bo; držal sem se za gospodiča, kakor slepec za vodnika. Šla sva v cerkev — pa stoji pri vratih sinji general. Kaj pa če me spet udari ali pa zadrevi? si mislim. Češ, bolje bo, ako se mu kako prikupim. Poklonim se mu nizko, pa pravim:

— Dober dan gospod general, kako se pa kaj imate?

Pa sem se vender tako preplašil, da sem izpustil gospodičevo roko. Tipam, tipam — pa zgrabim tujo roko in jo držim. Pa predno sem zapazil, da to ni gospodičeva roka, kar me zgrabi oni pa vpije:

— Pomagajte! pomagajte! tatu sem vjel.

— To sem jaz, — pravim, — Danilo iz Savinec.

— Lažeš, — pravi oni, — ti si mi hotel ruto iz žepa izmuzniti.

— Pes te plenkaj, — odgovorim jaz, — kako neki vem, da imaš ti ruto v žepu, ko si se ravnokar v perišče useknil.

Sinji general pa je kakor iz zemlje vzrastel; jim je menda vsake reči mari. Zgrabi me za vrat, pa me pelje vun k vratim, kjer je stal birič s palico.

— Vzemí ga, — pravi, — pelji ga v luknjo.

Vzel me je birič, pa me je vlekel kakor koštruna. Jaz mu pravim, da bi me k gospodiču pustil, on me pa peha, dokler nisva bila za ograjo.

— Pustite me, — pravim, — jaz z vami nočem hoditi.

Ne pušča, škratova izmena, še loputnil nisem. Ne vem, kaj bi počel. Kaj pa, ko bi jo pobrisal, si mislim; seveda ne uidem, pa poskusi se vender lahko, saj imam hitre noge. Ucvrem jo — jima! skok čez njo; pa mi smukne tista prokleta klofarnica doli do ust. Vse eno mi je bilo, kakor kosu, kadar se v zanjko zadrgne. Predno sem jo popravil, me je že birič držal za goltanec, pa me vlekel v luknjo.

— Vzemite, — pravi, — restanta; pa dobro glejte, da ne uide.

Peljali so me v luknjo. Tam so trije biriči metali umazane karte, menda so duraka igrali, ka-li. Okoli je bilo pa vse polno raznih šnopsarjev, takih, kakor tisti „Kajfež“, če ste ga poznali. Drugi so pa tam pri steni v velikanskem kurniku sedeli, pa jezno gledali na nas, kakor volkovi iz mreže. Bržkone tatje.

Sedim, sedim, pa si mislim: kdaj bomo pa neki obedovali? Lačen sem bil, da se mi je zdelo, da mi orglje v trebuhu godejo. Ven pa ne puščajo in se drže, kakor bi bili Bog ve kako imenitni gospodje, ti biriči suhopeti.

— Ali bom dolgo tu čepel? — vprašam.

— Dokler te vun ne puste, — pravi birič.

— Kdaj pa me mislite pustiti? — rečem jaz.

— Kaj so ti naše misli mari, — pravi oni.

Vidiš jih zlodeja, še norca se delajo.

— Le počakajte! — pravim, — vse povem gospodiču.

Pa se zasmeyejo, kar jim vampi ne popokajo. Tako se mi je pa vender za malo zdelo!

— Kaj pa boste režali, — pravim. Če me razjezite, veste kaj, vam pa vse okna razdrobim!

— Le poskusi, — pravijo, če hočeš, da te v trčko denemo, pa pod klop telebimo.

Kaj pa, ko bi res kaj takega uganili, mislim si; vidiš, koliko jih je, jaz sem pa sam. Trpi Danilo.

Pa našel se je usmiljen človek; odpelje me v kot, pa mi pravi:

— Molči fant; — tukaj s silo nič ne opraviš; ta višjega počakaj. Začel me je izpraševati, od kod sem, kako mi pravijo, in zakaj so me uteknili? Povedal sem vse, kakor je bilo, češ, da mi je naproročil hudimanov valpet, da bom sedel v luknji, pa sedim.

— Nu, dobro, — pravi, — naučim te, kaj stori, da te prej puste vun.

— Naučite, — odgovorim, — bodite tako dobri; do smrti bom za vas molil.

— Ko pride ta višji, — uči me on, — in popraša: ali je tu hlapec grofa Kiškeviča, tak se ti oglasi, pa te precej puste vun.

V nameček mi je dal še krajec kruha, Bog mu daj dobro. Na drugi dan, ko smo se komaj vzbudili, sili mi birič cvetke v roke.

— Pometi, — pravi, — arest.

— Piši me v uho, — pravim, — luknje vam pa uže ne bom pometal. Naj se vam prekopicne z vami vred.

— Pometaj, ti pravim, — vpije birič, — pri nas je taka navada, da arestanti sami pometajo.

— Zlodej vas vzemi z vašo navado vred, — kričim jaz.

Pa tu je bil tisti človek, ki mi je dal krajec kruha.

— Daj meni metlo! — pravi.

— Nu, le počakaj, — preti birič; ko oddaje onemu metlo, — če le Bog da, boš tepen.

— Ne učakaš ti tega, — pravim, — ko bi prav dvesto let živel.

Na enkrat vrata — škrip! pa se zmaši skoz nje debela rudeča butica; oči zelene, kakor steklenica z brinovcem in svetijo se mu, kakor mački.

Biriči so se nategnili kakor struna; arestanti so vstali; vstal sem še jaz; precej sem uganil, da je to ta višji.

— Ali je tu hlapec grofa Kiškeviča? — zavpije tista rudeča butica.

— Tu, — pravim jaz.

— Ti? — vpraša, pa me gleda kakor zol.

— Uhu, — pravim.

— Tak pojdi z menoj, če si ti, — pravi ta višji.

Šli smo čez vežo, pa smo prišli v drugo hišo. Vidim: stoji kakih šest biričev, na sredi, na tleh, pa je postlana rjuha iz beračev; poleg nje pa palic, kakor da so dva voza kleščanja tu prebrnili.

— Teri! — vpije ta višji, pa kaže na rjuho.

— Zakaj pa? — pravim jaz.

— Ne veš? — pravi; — zato, da ekonomu ne boš jezljal.

— Kakemu ekonomu? — čudim se jaz; — pri nas v Savincih še nihče ne ve, kaj je to ekonom. Tam je samo tisti valpet, ki je kriv, da sem zdaj v luknji.

— E, tak ti se še upiraš in lažeš! — vpije tisti čeber biriški.

— Vaše blagorodje! pa še bežati je hotel! — pravi tisti birič, ki me je mesti silil.

— Pa okna je hotel razdrobiti! pristavlja drugi.

— A še razsajal je tu! pokoren ni bil! — vpije ta višji. — Lezi, precej lezi, jaz ti pokažem, pasja duša!

— Prej bodo teleta plesala v cokljah po drevju, — odrežem se jaz.

Ta višji je pogledal, kakor da bi mu kdo hla na trebuh zavalil.

— Primate ga! položite ga! — se dere.

Pa me zgrabijo in telebijo kakor žabo na rjuho. Jaz vpijem: kdor veruje v Boga, pomagajte! — oni pa udrihajo kakor po nasadu. Prosim, prosim, moledujem, pa samo slišim: palice premenite! bolj klatite! kakor da bi še kdo na svetu mogel bolj tepsti. Ko bi me sto hudičev naenkrat brcalo, bi me tako ne bolelo.

Trpinčili so me, trpinčili, prokleti pasjeglavci, dokler mi ni sape zmanjkalo. Ko so se že naveličali, potegnili so me z rjuhe pa vrgli vun. Pletem se, komaj noge premikam. V glavi mi tolče, kakor da grejo stope v njej. Mislím, kako bi našel krčmo, kar vidim, da peljejo naše konje napajat. Vlečem se za njimi, kakor megla brez vetra.

Komaj me gospodič zagleda, pa me začne častiti.

— Ne vpijte, — pravim, — le pogledajte, kakšen sem.

Pa mu začnem kazati klobase na hrbtu. Kako se je prestrašil!

— Tega jim pa ne pustim tako, ne jezi se. — Kako so se predrznili tepsti mojega hlapca!

Vzame kapo, pa teče naravnost na policijo.

— Le pazite, — pravim, — če vas začne učiti, da ste vi hlapec grofa Kiškeviča, Bog ne zadene, da bi jih poslušali; če ne, dobiste ravno tisto, ko jaz.

Gospodič se je kmalu vrnil.

— Zakaj pa nisi rekel, da si moj hlapec? — vpraša me.

— Zdaj že vem, — pravim jaz.

— Norca so se delali iz tebe, — pravi.

— Morda so se delali norca, — pravim, — pa velike pameti ni treba, da bi se človeka mlatilo. Zlodej jih poberi! Čisto nič bi ne bilo, pravim pa še porečem, ko bi tisti preklicani valpet.

Pa se začnem jokati.

Gospodič se je peljal pritoževat k ta najvišjemu. Pa pojdi makari k samemu satanu satanskemu — kar so ti vsuli, ne izbečkaš!

Zvečer sem gorel, kakor bi bil v živo apno padel, z vseh sten, ki sem jih videl v samostanu, kobacali so hudiči, pa so mi naravnost silili v oči. Pa še ne tako zelo hudiči, kakor tisti sinji generali, posebno tisti vampaisti kotel je stal nad menoj s palico, pa se drl: lezi! lezi! Še v sveto olje bi me bili kmalu dali, tako mi je predlo. Še le na četrti dan mi je bilo boljše.

Grem k gospodiču, pa mu pravim:

— Beživa od tod! če še nekoliko ostaneva tukaj, tak z Bogom Savince! Oni, tisti sinji generali, naju s sveta preženo.

Menda se je tudi gospodič prestrašil, ker še tisti dan sva se odpeljala. Pa ravno toliko, da sva se izpuli iz tistega Kijeva; nisva mogla zvedeti, kje je cesta v Savince. Na zadnje je vender gospodič zvedel, kje je brod. Ah, kako lahko sem zdehnil, ko sem bil na onem bregu Dnepra. Ko bi vi vedeli!

Mislil sem, da je konec najinih nesreč; pa se nama je spet spesnilo. Tako gorje se je prekucnilo na naju, da bi raji ne govoril. Konje so nama ukradli, glejte! Pa še kako so jih ukradli! Človek bi od smeha počil: pripeljal sem konje k vodnjaku napajat — čebrička ni, da bi vode navlekel v korito. Pa stoji cigan tu, pa mi pravi:

— Daj meni konje pridržati, pa pojdi čebrička iskat.

„Dober človek“! mislil sem si, dal sem mu konje, pa sem potekel čebrička iskat. Vrnem se, a ni cigana in ne konj. Planem sem, planem tja, kličem tistega prokletega konjekrada, sprašujem ljudi — ni ga, pa ga ni! Še videl ga ni nihče, kakor da se je šent v zemljo udril.

Letim k gospodiču.

— Nesreča, — pravim, — konje so ukradli!

Nu, ta je pa še najlepša! — zavpije gospodič. — Kaj hočeva pa zdaj!

— Veste kaj? — pravim, — vi tukaj počakajte, jaz pa pobežim v Savinac po druge konje.

— Tepec! — zavpije on, — do Savinac je več ko trideset ur; predno pripelješ konje sem, ti jih desetkrat ukradejo. Voznika najamem.

Tako naju je tisti voznik pripeljal domu. Ko sem zagledal našo vas — kar izjokal sem se od veselja.

Ali kako se je razjezil gospod na me! ne ravno zato, da so me oklestili v luknji, ampak veliko bolj, da so mi konje ukradli.

— Kako — pravim bi jih ne ukradli, ko je Spirinon Trolovič nesrečo naprovočil. Vsi ljudje, — pravim, — se vozijo v Kijev; tudi teta Gorpina je bila tam. Pa ali je skusil kdo kako krivico? Mene pa so oklestili, meni so konje ukradli, kapo z glave ukradli. Nu, le pomislite sami: iz živega človeka kapo ukrasti!

Govorim, rotim se, kolikor se je dalo; ne verjame gospod. Glejte, če prav so gospoda, pa veliko ne vedo, kar mi vemo. Nu, kako vender še tega ne vedo, da če ti kdo ne o pravem času naprovoči nesrečo, teh nesreča bo, delaj kar češ?

Zakaj on, tisti dolgopeti valpet, ni rekel, naj bi hudič pobral tiste sinje generale, tiste peklenske palice z rjuho in z luknjo vred! Marsikateremu dobremu človeku bi to na hval prišlo.

Novice.

— **Osebnosti.** Profesor v Gorici, gosp. Ferdinand Seidl je imenovan dopisujočim članom geološkega zavoda na Dunaju. — Konceptni praktikant pri deželni vladi v Ljubljani gosp. Ernest Kordin je imenovan koncipistom. — Davčni pristav v Litiji, gosp. Ivan Ditrich je imenovan davčnim oficijalom. — Postajenačelnik v Trebnjem gosp. Ivan Laibacher je premeščen v Škofjeločko, na njegovo mesto pa pride gosp. Ivan Polak iz Višnje gore. — Davčni praktikant v Ljubljani gosp. Rudolf Binter je imenovan davčnim pristavom. — Pravni praktikant pri dež. sodišču v Ljubljani gosp. Hugon Luschin je imenovan avskultantom. — Poštar v Cerknem gosp. Alojzij Ravnihar je imenovan poštarjem v Ljubljani. — Službi sta menjala poštni poduradnik v Ljubljani gosp. Fr. Srebotnjak in poštni odpravitelj v Novem mestu gosp. Fran Kramer.

— **Promocije.** Zadnji teden so bili na vseučilišču v Gradcu promovirani gg.: A. Mulej, avskultant v Celju, rodom iz Potoka na Gorenjskem, doktorjem prava, Fran Ranožnik s Črnega vrha pri Idriji in Josip Strašek iz Koprivnice pri Rajhenburgu na Štajerskem pa za doktorja vsega zdravilstva.

— **Kranjska trgovska in obrtniška zbornica.** Ministrstvo je potrdilo izvolitev gosp. Jos. Kušarja predsednikom in gosp. Antona Kleina podpredsednikom trgovske in obrtne zbornice.

— **»Slovensko čebelarstvo«** za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani, ne pričakovano dobro napreduje, vsaj ima že prav blizu 700 udov. Za našo čebelorejo, ki je zelo važen del kmetijstva, in ki je bila nekdanj zelo razširjena, pa je v zadnjem polstoletju močno propala, je to društvo največjega pomena, zlasti, ker izdaja

vsak mesec strokoven list „Čebelarja“, ki daje potrebne nasvete o naprednem čebelarstvu. Letna udnina (s „Čebelarjem“ vred 2 kroni) naj se pošlje blagajniku gosp. Avg. Pnciharju, faktorju Blasnikove tiskarne v Ljubljani. — Občni zbor čebelarstva bo 18. t. m. ob 1½10. uri dopoldne v „Mestnem Domu“ v Ljubljani.

— **Jubilej.** Gospod Davorin Jenko, skladatelj pesmi „Naprej zastava Slave“ in kapelnik v Belem gradu je praznoval te dni 30letnico svojega glasbenega delovanja. Srbski kralj mu je tem povodom podelil visok red.

— **Koliko šteje Ljubljana prebivalcev?** Magistrat ljubljanski še ni končal s štetjem prebivalcev. Računi se, da bo imela Ljubljana skupno z vojaštvom 36.000 prebivalcev.

— **Žalosten pojav.** Občinski svet ljubljanski je v zadnji svoji seji sklenil, tožiti uredništvo „Slovenca“ zaradi razžaljenja časti. Povod temu sta dala dva članka, v katerih je „Slovenec“ napadal občinski svet na nezaslišan način. Žalostno je, da pri nas strast tako vpliva, da morajo že javne korporacije braniti svojo čast.

— **»Socializem«.** Gosp. profesor dr. Krek izda te dni oklic na naročbo knjige „Socializem“, v kateri hoče obravnavati v socialističnih teorijah.

— **Poverjenišvo družbe sv. Mohorja** za ljubljanske stolno župnijo je prevzel gosp. vikar Janez Kalan.

— **Skladišče za sol** se napravi na državnem kolo-dvoru v Ljubljani.

— **Na dolenski železnici** so se opustili vozovi I. razreda, ker se ni nihče v tem razredu vozil.

— **Bohinjska železnica.** Razni listi poročajo, da se je pri pregledovanju terena za zgradbo tunela bohinjske železnice dognalo, da mej Bohinjem in Goriško ni trdne skale, tako da bo zgradba tunela dala veliko več dela, nego se je mislilo, in bo tudi veliko več veljala.

— **Živo srebro na Kranjskem.** Po statičnih izkazih poljedelskega ministrstva se je l. 1899. dobilo na Kranjskem 923.230 met. stotov živega srebra v vrednosti 1.774.728 K in sicer v Idriji 860.746 meterskih stotov, pri Sv. Ani poleg Tržiča pa 6248 meterskih stotov.

— **Akademično društvo »Triglav«** v Gradcu je te dni na jako slovesen način poslavilo v Mariboru 25letnico svojega obstanka.

— **Občinske volitve na Koroškem.** Slovenci so zmagali pri občinskih volitvah v občini Kotlje v III. in v II. razredu, pri volitvah v občini Tolsti vrh pa v vseh treh razredih.

— **Skladatelju Hrabroslavu Volariču**, ki je pred nekaj leti v najlepši moški dobi umrl, se postavi letos spomenik in sicer v Devinu, kjer je služboval kot učitelj.

— **Afera Gregorčič-Gabršček pred najvišjim sodiščem.** V kazenski zadevi gosp. poslanca dr. Gregorčiča proti lastniku „Soče“ gosp. Gabrščku je najvišje sodišče ugodilo ničnostni pritožbi drž. pravdnika in razveljavilo razsodbo goriškega sodišča, s katero je bil gosp. Gabršček oproščen. Najvišje sodišče je odredilo novo razpravo in zanj delegiralo tržaško deželno sodišče.

— **Tržaški škof monsignor Šterk** je pri ljudskem štetju zapisal v popisno polo „Materni jezik slovenščina — občevalni jezik laščina“.

— **To so razmere!** „Slovensko pevsko društvo v Trstu“ je hotelo umrlému svojemu članu gosp. Andreju Mušiču zapeti ali pred hišo ali pa v cerkvi pesem žalostinko. Magistrat je prepovedal peti pred hišo, škofijstvo pa je prepovedalo peti v cerkvi. Vse le, ker je društvo hotelo peti v slovenskem jeziku.

— **Tržaška »Edinost«** je izšla te dni v slavnostni obliki in to v proslavo 25letnice svojega obstanka. V nedeljo bo sv. maša za umrle ustanovnike tega lista, potem banket.